

Vergaderjaar 2024–2025

21 501-31

**Raad voor de Werkgelegenheid, Sociaal Beleid,
Volksgezondheid en Consumentenzaken**

Nr. 794

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN
WERKGELEGENHEID**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 juli 2025

Hierbij ontvangt u het Verslag van de Formele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 19 juni jl. te Luxemburg.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
Y.J. van Hijum

Op de agenda van de Formele Raad Werkgelegenheid en Sociaal Beleid van 19 juni jl. in Luxemburg stonden een algemene oriëntatie over het Richtlijnvoorstel Kwaliteitskader Traineeships, twee beleidsdebatten, aanname van een tweetal Raadsconclusies, en enkele w.v.t.t.k.-punten.

Agendapunt: algemene oriëntatie EU-Richtlijnvoorstel Kwaliteitskader Traineeships (COM/2024/133)

De Raad bereikte een algemene oriëntatie (Raadspositie) op het Richtlijnvoorstel Kwaliteitskader Traineeships.

Op 20 maart 2024 heeft de Europese Commissie een pakket gepubliceerd om de kwaliteit van stages/traineeships binnen de EU te verbeteren, bestaande uit een richtlijn en een herziening van de niet-bindende Raadsaanbeveling inzake een kwaliteitskader voor stages (Quality Framework for Traineeships, QFT) uit 2014. Over de inhoud en kabinetsappreciatie heb ik uw Kamer eerder geïnformeerd in het BNC-fiche¹.

Zoals toegelicht in het BNC-fiche onderschrijft het kabinet de doelstelling van het pakket om de positie van stagiairs goed te borgen. In de laatste compromistekst is de reikwijdte van het voorstel verder afgebakend en verduidelijkt. Dit betekent dat enkel stagiairs met een arbeidsovereenkomst, waaronder trainees, onder de reikwijdte van de richtlijn vallen. Deze groep valt al onder het Nederlandse arbeidsrecht en het huidige voorstel sluit goed aan op het Nederlandse stelsel wat betreft minimumbescherming (zoals de Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag, de Arbeidsomstandighedenwet en de Arbeidstijdenwet), controle en handhaving. Stages die onderdeel uitmaken van een opleiding, stages die verplicht zijn om een bepaalde kwalificatie te behalen of een bepaald beroep uit te oefenen en stages in het kader van re-integratie zijn in de nieuwe tekst uitgezonderd. Een belangrijk aandachtspunt voor Nederland zoals verwoord in het BNC-fiche, was dat er meer ruimte en flexibiliteit voor lidstaten zou komen voor inspecties en toezichthouders ten aanzien van de handhaving. In de laatste compromistekst wordt, mede op verzoek van Nederland, voldoende ruimte geboden aan lidstaten om de gestelde maatregelen in overeenstemming met het nationale recht in te richten en wordt ook de rol van sociale partners benoemd. Daarmee komt de laatste compromistekst tegemoet aan de wens van het kabinet om ervoor te zorgen dat de invulling van het handhavingsbeleid aansluit bij de Nederlandse praktijk. Daarnaast wordt voldoende ruimte geboden aan het Nederlandse stelsel, waarin cao-partijen verantwoordelijk zijn voor de naleving van overige arbeidsvoorwaarden, zodat zij de gestelde maatregelen goed naar eigen handelen kunnen inrichten.

Op 11 juni jl. heeft het Poolse Voorzitterschap het Richtlijnvoorstel in het Coreper-overleg geagendeerd voor een algemene oriëntatie. Op dat moment werd er nog geen gekwalificeerde meerderheid bereikt.

Desondanks heeft het Voorzitterschap het Richtlijnvoorstel doorgeleid naar de Raad. In aanloop naar de Raad heeft het Voorzitterschap nog één wijziging aangebracht in de tekst van het Richtlijnvoorstel, namelijk om traineeships die plaatsvinden in het kader van actief arbeidsmarktbeleid uit te zonderen van de bepalingen die zien op het identificeren van onechte traineeships. Deze wijziging bleek nodig om enkele lidstaten in te laten stemmen met de algemene oriëntatie. De wijziging is niet van toepassing op de Nederlandse nationale context, aangezien Nederland geen traineeships kent in het kader van actief arbeidsmarktbeleid. Namens Nederland heb ik daarom ingestemd met de gewijzigde tekst. Het Europees Parlement (EP) heeft nog geen positie bepaald. Naar verwachting zal het EP tijdens de triloofase inzetten op meer ambitie in de richtlijn. In haar resolutie van 14 juni 2023 riep het EP namelijk op tot

¹ Kamerstukken II, 2023/24, 22 112, 3933.

betere voorwaarden en een passende vergoeding voor stagiairs². Pas na de positiebepaling door het EP kan worden overgegaan tot triloogonderhandelingen om tot een definitief akkoord tussen de medewetgevers te komen.

Agendapunt: beleidsdebat Richtlijnvoorstel Gelijke Behandeling buiten Arbeid (COM/2008/426)

De Raad hield een beleidsdebat over het Richtlijnvoorstel Gelijke Behandeling buiten Arbeid. Het Richtlijnvoorstel stamt uit 2008 en ligt, ondanks meerdere pogingen om tot een akkoord te komen, vanwege de vereiste unanimiteit in de Raad vast door een blokkade van enkele lidstaten. De Commissie heeft eerder aangekondigd om het Richtlijnvoorstel Gelijke Behandeling buiten Arbeid, ongeacht godsdienst of levensovertuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid (COM 2008/426) in te trekken vanwege het langdurig ontbreken van zicht op een akkoord³.

Tijdens het beleidsdebat heeft Zweden mede een grote groep lidstaten, waaronder Nederland, uitgesproken de voorgenomen intrekking van het Richtlijnvoorstel te betreuren. Er gaat een belangrijke signaalwerking uit van aanneming van dit Richtlijnvoorstel. De richtlijn helpt om discriminatie op godsdienst of levensovertuiging, handicap, leeftijd of seksuele gerichtheid tegen te gaan. Het kabinet is dan ook overtuigd van de toegevoegde waarde van deze richtlijn. Dit voorstel heeft symbolisch veel waarde omdat het een belangrijk gat in het EU-acquis dicht ten aanzien van antidiscriminatiewetgeving. De groep lidstaten heeft gelet op bovenstaande overwegingen steun uitgesproken om een akkoord te bereiken op het Richtlijnvoorstel.

De Commissie heeft aangegeven het signaal te hebben gehoord, en zal komende weken een besluit kenbaar maken over de voorgenomen intrekking van het Richtlijnvoorstel. Nederland blijft zich ervoor inzetten om op korte termijn een akkoord te bereiken op het Richtlijnvoorstel.

Agendapunt: Europees Semester 2025

De Raad hield een beleidsdebat over het nieuwe Actieplan voor de Europese pijler voor de sociale rechten en de anti-armoedestrategie. Tevens stemde de Raad in met de aanneming van de werkgelegenheids- en sociale beleidsaspecten van de landspecifieke aanbevelingen. Ten slotte heeft de Raad de opinie van het Werkgelegenheidscomité en het Sociaal Beschermingscomité goedgekeurd, welke terugblik op de aanbevelingen van 2024 en vooruitblik naar die van 2025.

In de afgelopen periode zijn op Europees niveau stappen gezet ter bevordering van werkgelegenheid, sociale bescherming en gelijke kansen. De sociale en werkgelegenheidsdimensie van de Europese Unie werd versterkt met de ondertekening van de Europese pijler van sociale rechten op 17 november 2017 te Göteborg, door de staatshoofden en regeringsleiders van de lidstaten, de Europese Commissie en het Europees Parlement. De 20 beginselen waaruit deze pijler is opgebouwd zijn gericht op het bevorderen van gelijke kansen op de arbeidsmarkt, het waarborgen van eerlijke arbeidsvoorwaarden, alsmede het versterken van sociale bescherming en inclusie. Deze beginselen leveren een bijdrage aan de verdere verdieping en eerlijkere werking van de interne markt. Met de bekrachtiging van de Porto-verklaring in mei 2021 werken lidstaten in gezamenlijkheid toe naar drie EU-doelstellingen voor 2030 met betrekking tot werkgelegenheid, om- en bijscholing, en de bestrijding van armoede,

² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2023-0239_EN.htm

³ Kamerstukken II, 2024/25, 36 715, nr. 1, bijlage Commissie Werkprogramma (CWP).

waaronder armoede onder kinderen⁴. Om de 2030 doelen te realiseren presenteert de Europese Commissie naar verwachting eind 2025 het Actieplan voor de verdere implementatie van de Pijler en in 2026 de Europese anti-armoede strategie.

Tijdens het beleidsdebat heb ik de Nederlandse prioriteiten in de EU op sociaal en werkgelegenheidsterrein onder de aandacht gebracht⁵. Het kabinet zet in Europees verband in op het in goede banen leiden van arbeidsmigratie middels een verduidelijking van het juridisch kader voor detachering van derdelanders en een versterking van de Europese Arbeidsautoriteit. Ook spant het kabinet zich in om een gelijk speelveld tussen lidstaten en bedrijven te creëren en werkenden in de Unie beter te beschermen door het vaststellen van minimumnormen voor gevaarlijke stoffen te versnellen. Daarnaast zet het kabinet in op het bevorderen van een sterke leer- en ontwikkelcultuur met aandacht voor informeel leren en de ontwikkeling van een vaardighedentaal. Tevens zet het kabinet zich in voor een modernisering van de regelgeving omtrent de coördinatie van socialezekerheidsstelsels. Het kabinet zet zich ervoor in dat deze thema's terugkomen in het Actieplan voor de Europese pijler voor de sociale rechten.

Ook op het gebied van armoedebestrijding staan lidstaten voor gedeelde uitdagingen. Nederland heeft ingebracht dat het belangrijk is dat de anti-armoedestrategie lidstaten ondersteunt om adequaat armoede te bestrijden en effectief kennis uit te wisselen, met oog voor beperking van de administratieve lasten. Daarbij dienen vier elementen terug te komen in de anti-armoedestrategie: 1) vergroot het bewustzijn van dwarsverbanden met betrekking tot armoede en de invloed op andere beleids-terreinen zoals de leefomgeving en gezondheid 2) preventie van armoede en schulden in brede zin met aandacht voor financiële verleidingen online 3) delen van kennis en goede voorbeelden over bijvoorbeeld implementatieproblemen, datadeling en effectieve interventies en 4) het betrekken van ervaringsdeskundigen in het beleidsproces.

Agendapunt: aannname Raadsconclusies over het bevorderen van gendergelijkheid in het door kunstmatige intelligentie aangedreven digitale tijdperk: 6e horizontale beoordeling van de uitvoering van het Beijing Platform for Action door de lidstaten en EU-instellingen

Het Poolse Voorzitterschap presenteerde Raadsconclusies over het bevorderen van gendergelijkheid in de context van toenemende digitalisering en inzet van kunstmatige intelligentie (AI). Daarbij gaat het onder meer om gelijke toegang tot digitale ruimtes, het tegengaan van gendergerelateerd technologisch geweld, en het bestrijden van biases in AI-systemen. De Raadsconclusies zijn ingebed in het kader van het 30-jarig jubileum van het *Beijing Platform for Action*. Diverse strategische EU-kaders, zoals de Europese gendergelijkheidsstrategie 2020–2025, het EU Gender Action Plan III en het EU Actieplan Vrouwen, Vrede en Veiligheid 2019–2024, lopen eveneens dit jaar af. Tegen die achtergrond onderstrepen de Raadsconclusies het belang van gendergelijkheid in het digitale domein voor toekomstige beleidsplannen.

Nederland acht het van belang dat gendergelijkheid en de bescherming van fundamentele rechten worden geborgd in de digitale transitie, zowel op nationaal als Europees niveau. Daarbij zijn bewustwording van genderstereotypen, het tegengaan van online geweld tegen vrouwen en meisjes, en het stimuleren van deelname van vrouwen aan STEM- en

⁴ https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/european-pillar-social-rights-building-fairer-and-more-inclusive-european-union/european-pillar-social-rights-action-plan_en

⁵ Kamerstukken II, 2023–2024, 21 501, nr. 741.

ICT-sectoren cruciale speerpunten. Nederland is sterk gecommitteerd aan de volledige uitvoering van het VN-Vrouwenverdrag (CEDAW) en het *Beijing Platform for Action*. Deze inzet sluit aan bij de nationale en EU-brede doelstellingen en bouwt voort op bestaande beleidskaders, waaronder de Nederlandse inzet voor de bescherming en bevordering van mensenrechten en de inzet voor emancipatie. Daarom heb ik namens Nederland ingestemd met de aanname van de Raadsconclusies.

Agendapunt: aanname Raadsconclusies over het ondersteunen van ouderen bij het bereiken van hun volledige potentieel op de arbeidsmarkt en in de maatschappij

Het Poolse Voorzitterschap presenteerde concept-Raadsconclusies over het ondersteunen van ouderen bij het bereiken van hun volledige potentieel op de arbeidsmarkt en in de maatschappij. Het doel van de Raadsconclusies is om, middels niet-bindende aanbevelingen, bij te dragen aan de beleidsvorming in de EU-lidstaten met betrekking tot de arbeidsparticipatie van ouderen.

Deze conclusies richten zich op het bevorderen van gelijke kansen, inclusie en toegankelijkheid voor ouderen op de arbeidsmarkt, waarbij werkgelegenheid wordt gezien als een cruciaal onderdeel voor sociale inclusie. Ze benadrukken de noodzaak van gecoördineerde maatregelen op verschillende gebieden van het openbaar beleid om de werkgelegenheid van oudere mensen te ondersteunen, evenals het belang van sociale dialoog op dit gebied.

Nederland hecht veel waarde aan het langer en in goede gezondheid laten doorwerken van ouderen, vooral gezien de krappe arbeidsmarkt. We richten ons hierbij meer op het versterken van de weerbaarheid van ouderen door middel van vaardigheden en gezondheid, in plaats van mobiliteit. Deze aanpak sluit aan bij de doelstellingen van de Raadsconclusies en versterkt onze inzet voor een inclusieve arbeidsmarkt. Het kabinet is sterk gecommitteerd aan dit onderwerp en de inzet sluit aan bij de nationale en EU-brede doelstellingen en bouwt voort op bestaande beleidskaders. Nederland heeft daarom ingestemd met de aanname van de Raadsconclusies.

W.v.t.t.k.-punt: evaluatie Europese Arbeidsautoriteit

De Commissie gaf een presentatie over de evaluatie van de Europese Arbeidsautoriteit (ELA). De ELA is opgericht in 2019 en heeft zich de afgelopen jaren als organisatie ontwikkeld. De ELA bevordert de samenwerking tussen EU-landen, coördineert gezamenlijke inspecties, maakt analyses en risicobeoordelingen, en bemiddelt in geschillen tussen EU-landen op het gebied van grensoverschrijdende arbeidsmobiliteit en handhaving. In de oprichtingsverordening van de ELA is opgenomen dat de Autoriteit iedere vijf jaar zal worden geëvalueerd op diens effectiviteit, efficiëntie en relevantie. De Nederlandse prioriteiten voor de evaluatie zijn in januari 2024 met uw Kamer gedeeld⁶. Op maandag 26 mei 2025 heeft de Commissie haar eerste evaluatie van de ELA gepubliceerd⁷. Tijdens de Raad heeft Nederland de uitkomsten van de evaluatie verwelkomd. Ik heb genoemd dat Nederland zich in Europees verband blijft inzetten voor eerlijke arbeidsmobiliteit en voor het in goede banen leiden van arbeidsmigratie. Ik heb de presentatie van de Commissie aangegrepen om de Nederlandse prioriteiten voor een sterkere ELA, en ten aanzien van eerlijke arbeidsmobiliteit in den brede, opnieuw onder de aandacht te brengen. Daarbij heb ik ook opnieuw aandacht gevraagd voor het aanpakken van onrechtmatige detachering van derdelanderwerk-

⁶ <https://open.overheid.nl/documenten/92444fcf-870c-4224-8721-ddc0cdf01a86/file>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025SC0128>

nemers door het verduidelijken van het juridisch kader. Het verduidelijken van het juridisch kader en het versterken van grensoverschrijdende handhaving gaan immers hand in hand.